

Školské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

50. ročník, školský rok 2021/2022

Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)

1. Sú pravdivé nasledujúce výroky o nerastnom bohatstve Slovenskej republiky?

a) Na Slovensku sa ťaží ropa.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

b) V okolí mesta Kremnica sa nachádzajú ložiská zlatých a strieborných rúd.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

c) Slovenská republika sa nachádza v prvej desiatke štátov na svete v zásobách magnezitu.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

d) Na Slovensku nemáme žiadne ložisko drahých kameňov.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

e) Slovenská vláda plánuje v Hornonitrianskom regióne výrazne rozšíriť ťažbu hnedého uhlia.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

f) Zásoby kaolínu, ktorý sa používa pri výrobe keramiky a obkladačiek, máme na Slovensku najmä v okolí mesta Poltár.

a)	b)
PRAVDA	NEPRAVDA

2. Popresúvajú písmená v nasledujúcich riadkoch tak, aby vznikli názvy kovov, ktorých rudy nájdeme v okolí Banskej Štiavnice.

—	—	—	—	—
O	K	Z	N	I

—	—	—
O	OL	OV

—	—	—	—	—
A	T	O	Z	L

—	—	—	—	—	—	—
S	E	O	R	RI	B	T

3. Sú pravdivé nasledujúce tvrdenia?

a) Obratník Raka sa nachádza na severnej pologuli.

a)	b)
ÁNO	NIE

b) V Južnej Amerike je december letným mesiacom.

a)	b)
ÁNO	NIE

c) Afrika zasahuje na severnú, južnú, východnú i západnú pologuľu.

a)	b)
ÁNO	NIE

d) Keď je u nás leto, v Severnej Amerike majú zimu.

a)	b)
ÁNO	NIE

e) Zem rotuje okolo svojej osi zo západu na východ.

a)	b)
ÁNO	NIE

f) 20. septembra 2021 mali všetky miesta na Zemi deň rovnako dlhý ako noc.

a)	b)
ÁNO	NIE

g) Na Slovensku máme najdlhší deň a najkratšiu noc v mesiaci júl.

a)	b)
ÁNO	NIE

h) 90. rovnobežka na južnej pologuli je vlastne Južný pól.

a)	b)
ÁNO	NIE

i) Saturn je jediná planéta v Slnčnej sústave, ktorá má prstenec.

a)	b)
ÁNO	NIE

j) Planéta Jupiter má viac ako 50 mesiacov.

a)	b)
ÁNO	NIE

4. **Porovnaj.** Vyber správne znamienko < alebo > alebo =.

a) Dĺžka obežnej dráhy Jupitera okolo Slnka. > / < / = Dĺžka obežnej dráhy Marsu okolo Slnka.

b) Počet mesiacov Venuše. > / < / = Počet mesiacov Zeme.

c) Dĺžka 30. rovnobežky na severnej pologuli. > / = / < Dĺžka 30. rovnobežky na južnej pologuli.

d) Počet dní vo februári 2021. > / < / = Počet dní vo februári 2022.

e) Dĺžka 20. poludníka na východnej pologuli. < / > / = Dĺžka 40. poludníka na východnej pologuli.

f) Dĺžka noci v Bratislave na Vianoce. = / > / < Dĺžka noci v Bratislave na Veľkú noc.

5. **Roztried' nasledujúce pojmy a charakteristiky** na dve skupiny, podľa toho, či platia pre **POLUDNÍKY** alebo pre **ROVNOBEŽKY**.

POZOR! Charakteristika je zatriedená až vtedy, keď sa pri nej objaví modrý špendlík. Ak je charakteristika správne zatriedená už v zadaní, treba ňou len trochu pohnúť.

1. severná polárna kružnica	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
2. rovník	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
3. severo-južný smer	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
4. všetky prechádzajú cez Antarktídu	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
5. rôzne dlhé	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
6. obratníky	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
7. tvar kružnice	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
8. tvar polkružnice	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
9. rovnako dlhé	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
10. západo-východný smer	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
11. geografická šírka	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
12. časové pásma	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY
13. geografická dĺžka	POLUDNÍKY	ROVNOBEŽKY

6. **Vyber správnu odpoveď** na vynechané miesto.

a) Naša Zem obieha okolo Slnka po dráhe, ktorá má tvar elipsy / kružnice / vlnovky / priamky / špirály .

b) Saturn je piatou / šiestou / ôsmou / siedmou planétou v poradí od Slnka.

c) Nultý poludník sa nazýva aj Parížsky / Britský / Pražský / Greenwichský .

d) Priestupný rok má 365 a pol dňa / 365 dní 6 hodín / 365 dní / 366 dní .

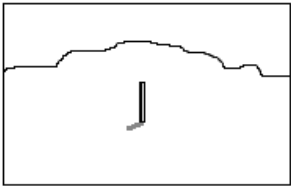
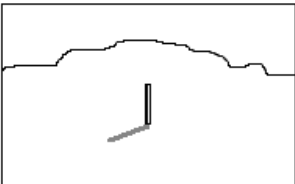
e) Mesiace obiehajúce okolo planét nazývame aj prirodzené asteroidy / prirodzené družice / trpasličie planéty / prirodzené kométy .

f) V Slnčnej sústave sú tri / dve / štyri planéty väčšie ako Zem.

7. Na nasledujúcich obrázkoch je znázornená tyč zapichnutá kolmo do zeme na jednom mieste zemského povrchu. Obrázky zachytávajú, ako sa menil jej tieň (sivá čiara) počas **21. júna** minulého roka.

a) Priradiť k obrázkom správny čas.

Po vytvorení dvojice sa spojenie sfarbí na modro. Až po vytvorení modrého spojenia sa ti odpoveď započíta.

<p>1.</p> 	<p>12,00 hod.</p> <hr/>
<p>2.</p> 	<p>15,00 hod.</p> <hr/>
<p>3.</p> 	<p>6,00 hod.</p> <hr/>

b) Mohli tieto tri obrázky vzniknúť na mieste, cez ktoré prechádza:

80. rovnobežka na južnej pologuli?

a)	b)
ÁNO	NIE

30. rovnobežka na severnej pologuli?

a)	b)
ÁNO	NIE

obratník Raka?

a)	b)
ÁNO	NIE

8. Ktoré pojmy patria na koniec nasledujúcich viet v texte o sopkách?

Sopka vzniká tam, kde sa v dutine zemskej kôry nahromadí horúca roztavená hmota – magma. Túto dutinu nazývame sopečný / / . Z neho si môže magma puklinou preraziť cestu na zemský povrch. Kanál, ktorým magma vyteká von, nazývame sopečný / / . Vrchol sopky tvorí sopečný / / .

9. Popresúvaj písmená v nasledujúcich riadkoch tak, aby vznikli **názvy najznámejších sopiek sveta**.

—	—	—	—
A	N	E	T

—	—	—	—
Z	UV	V	E

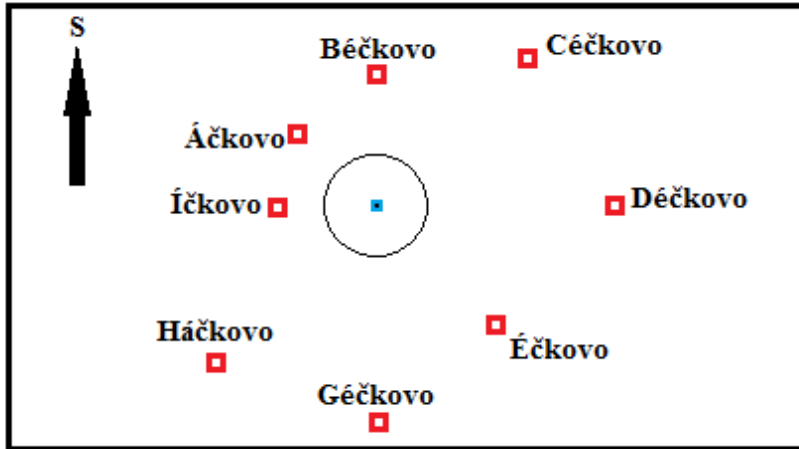
—	—	—	—	—
E	L	H	A	K

—	—	—	—	—	—
I	DŽ	SA	N	F	U

—	—	—	—	—	—
T	S	I	RO	OL	MB

—	—	—	—	—
EA	M	K	AU	NA

10. Rodinka Úžasných sa vybrala na výlet do krajiny **Abecedovo**. Vyšli na vrchol najvyššieho kopca (**modrý štvorec**), vytiahli náčrt okolia kopca (na obrázku) a rozhládli sa dookola.

- a) **Otec Bob** sa pozeral **na východ**. Ktoré mesto z kopca videl?

a)	b)	c)	d)
Běčkovo	Děčkovo	Íčkovo	Géčkovo

- b) **Mama Helena** hľadela **na severozápad**. Ktoré mesto ležalo tým smerom?

a)	b)	c)	d)
Áčkovo	Háčkovo	Éčkovo	Céčkovo

- c) **Dcéra Viola** sa pozrela priamo **na západ**. Ktoré mesto sa tam nachádzalo?

a)	b)	c)	d)
Běčkovo	Géčkovo	Íčkovo	Děčkovo

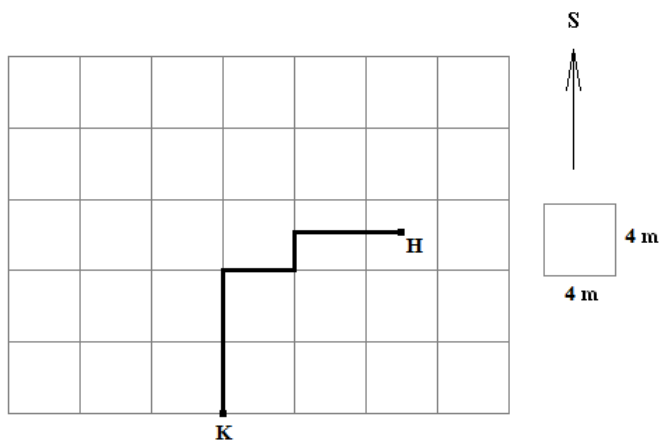
- d) **Syn Daš** mal kamaráta v dedine **Háčkovo** a rozhodol sa k nemu zájsť. Ktorým smerom sa z kopca vydal?

a)	b)	c)	d)
na SV	na SZ	na JV	na JZ

- e) Z kopca Úžasní schádzali smerom **priamo do Éčkova**. Ktorým smerom išli?

a)	b)	c)	d)
na JV	na J	na SV	na JZ

11. Krtko si pri hľadaní potravy v zeleninovom záhone vyhlbil pod zemou chodbičky, ktoré sú na obrázku znázornené hrubou čiarou. Štvorčeky na obrázku majú dĺžku strany **4 metre**. Z bodu K sa krtko preryl na miesto H, kde si pochutil na larvách hmyzu.

a) Ku každej časti krtkovej cesty z bodu K do bodu H prirad' správnu svetovú stranu a dĺžku v metroch.

Prvá časť: smer na / / /

dĺžka: / / /

Druhá časť: smer na / / /

dĺžka: / / /

Tretia časť: smer na / / /

dĺžka: / / /

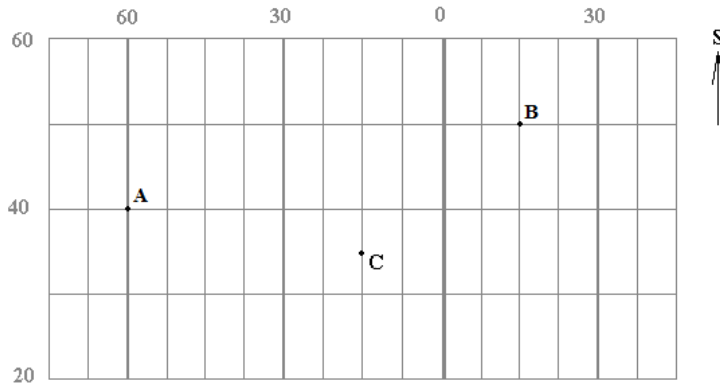
Štvrtá časť: smer na / / /

dĺžka: / / /

b) Na ktorú svetovú stranu mal krtko vyhlbiť svoju chodbičku, keby sa chcel dostať z bodu K priamo do bodu H?

a)	b)	c)	d)	e)
na SV	na JZ	na SZ	na S	na V

12. Na obrázku je znázornený výrez z geografickej siete, čísla označujú poradie rovnobežiek a poludníkov. Urči správnu geografickú **šírku a dĺžku** bodov **A, B a C**.

Bod A:

geografická šírka: / rovnobežka / / pologule

geografická dĺžka: / poludník / / pologule

Bod B:

geografická šírka: / rovnobežka / / pologule

geografická dĺžka: / poludník / pologule

Bod C:

geografická šírka: / rovnobežka / / pologule

geografická dĺžka: / poludník / pologule

13. **PRI RIEŠENÍ TEJTO ÚLOHY POUŽI ATLAS SVETA!**

Vyhľadaj v atlase sveta **ostrov Taiwan** v Tichom oceáne pri brehu Ázie.

a) Pomocou mapy zisti, ktoré z nasledujúcich objektov ležia **na sever, juh, východ a západ** od Taiwanu a vytvor správne dvojice.

Po vytvorení dvojice sa spojenie sfarbí na modro. Až po vytvorení modrého spojenia sa ti odpoveď započíta.

1.	na sever	mesto Šanghaj
2.	na západ	mesto Kanton
3.	na východ	súostrovie Filipíny
4.	na juh	Havajské ostrovy

b) Na Taiwane je teraz o / / hodín / ako teraz u nás na Slovensku.

14. PRI RIEŠENÍ TEJTO ÚLOHY POUŽI ATLAS SVETA!

V atlase sveta vyhľadaj **mapu Južnej Afriky**. Na mape nájdí ostrov **Madagaskar** v Indickom oceáne. Potom **popresúvaj písmená** a s pomocou mapy **zostav názvy objektov**, ktoré k ostrovu patria. Zároveň **urči**, o aký **druh objektu** zemského povrchu ide.

OB	B	Y

Je to / / / .

IA	O	L	R	T	A

Je to / / / .

GO	Y	A	M	K	N

Je to / / / .

B	A	V	RO	Ý	M

Je to / / / .